



## Aranka György Nyelv-és Beszédművelő Verseny

XXVII. országos szakasz

2023. március 17–19.

Szép magyar beszéd – írásbeli forduló

### Javítókulcs

1. Helyes sorrend: 1 – 5- 3 – 4 – 2

Petőfi-év van, Petőfi-év lesz – ez évben feltehetőleg annyi szó fog esni Petőfiről, amennyi máskor tíz év alatt sem – s nyilván nagyjából ugyanazok a nagyszabású és nagyhatású közhelyek fognak felhangzani, egészen különböző személyek, figurák és intézmények szájából, amelyek százötven éve dominálják a folyamatosan élő, s folyamatosan önisméltó Petőfi-diskurzust<sup>1</sup>.

Petőfiről az a közhiedelem él (iskolás gyermekektől kezdve kitűnő írókig, irodalmárokig majd mindenkiben), hogy róla már mindent lehet tudni – s ezért mindenkinek nemcsak joga, hanem jogosultsága is van arra, hogy Petőfi alakját így vagy úgy minősítse, istenítse vagy parodizálja.

Nincs is ezzel semmi baj; legfeljebb annyi, hogy e közvélekedés mögött egyáltalán nem fedezhető fel a Petőfi-műveknek, szövegeknek alapos ismerete – a köztudat azt az életrajzi anekdotagyűjteményt és kb. negyven verset használja és minősíti, amelyet az 1870-es évek óta előír az iskolai tananyag [...].

Ami viszont nagyon hiányzik (vagy csak a szaktudomány elzárt elefántcsonttoronyában megtalálható): a Petőfi-szövegek tüzetes és alapos olvasása, s a versekben rejlő összefüggéseknek és jelentéseknek aktualizálást mellőző nem-életrajzi, nem-lélektani, s nem-politikai interpretációja.

Ha óhajthatnánk bármi hasznot egy Petőfi-évtől, az alighanem annyi lenne: bár születne minél több oly interpretáció<sup>2</sup>, amely új s új kontextust vázolna fel a Petőfi-korpusz<sup>3</sup> köré, s bár születne minél több olyan elemzés, amely nem fogadja el egyszerűen a Petőfi-életműre rátapadt százötven éves magyarázat-hagyományt, hanem állandó újrakérdezéssel (akár távolságtartó kritikai élel) próbálná felfrissíteni a szövegeket, s így – talán – újra megszólíthatóvá tenni őket.

Lehetséges megoldások:

1-2. bekezdés közötti kapcsolat:

<sup>1</sup> diskurzus: adott témáról való eszmecsere, beszéd

<sup>2</sup> Interpretáció: értelmezés

<sup>3</sup> korpusz: szövegek összessége

2

3

- “annyi szó fog esni Petőfiről” - “Petőfi alakját így vagy úgy minősítse, istenítse vagy parodizálja.” – előreutalás

- “egészen különböző személyek, figurák és intézmények” – “mindenkinek” – visszautalás általános névmással

2. és 3. bekezdés közötti kapcsolat:

- közvélekedés, közhiedelem, köztudat
- „Nincs is ezzel semmi baj” – visszautalás a közhiedelemre

3. és 4. bekezdés közötti kapcsolat:

Ami viszont nagyon hiányzik – [a közhiedelemből] – hiány, ellentétezés

Ismétlés: „Petőfi-műveknek, szövegeknek alapos ismerete” – “a Petőfi-szövegek tüzetes és alapos olvasása”

4. és 5. bekezdés közötti kapcsolat:

- interpretáció, elemzés, magyarázat – szinonimák, azonos jelentésmező

- Ismétlés: Petőfi-év – keretezi a szöveget, visszautal az első bekezdésre, folytatja a gondolatmetet, jövőbeli kintekintést ad a feltételes mondat

A fentiek példák elfogadható érvelésre. A szöveg alapján helyesen megindokolt válaszok elfogadhatóak.

Indoklás nélküli helyes sorrendmegállapításért 1.5 pont adható.

2. Példa helyes megoldásra: A szöveg a **Petőfi-emléké**vvvel kapcsolatos elvárásokról, a költő **életművéhez való problematikus viszonyulá**sról szól.

3. Lehetséges megoldás: Ha óhajthatnánk bármi hasznot egy Petőfi-évtől, az alighanem annyi lenne: bár születne minél több oly interpretáció, amely új s új kontextust vázolna fel a Petőfi-korpusz köré. S bár születne minél több olyan elemzés, amely nem fogadja el egyszerűen a Petőfi-életműre rátapadt százötven éves magyarázat-hagyományt, hanem állandó újrakérdéssel (akár távolságtartó kritikai éllel) próbálná felfrissíteni a szövegeket. S így – talán – újra megszólíthatóvá tenni őket.

4. A szöveg első bekezdése *ironikusan* a Petőfi-emlékév várható közhelyeire, elcsépett, bejártatott fordulataira utal, amelyek a költő személyével, életművével kapcsolatosak.

Az 5-ös számmal jelölt bekezdés megkérdőjelezi azt a közhiedelmet, hogy Petőfi személyéről és életművéről minden tudható és ez meghatározza a hozzá való viszonyulást is.